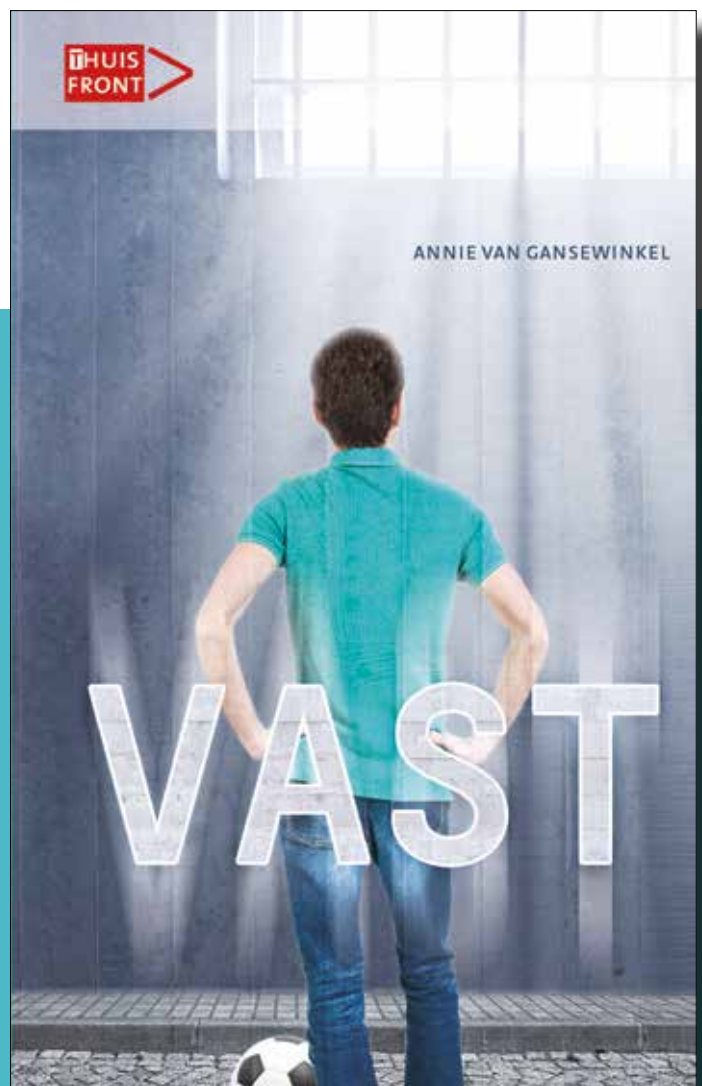

Lesbrief bij Vast

Doe meer met Thuisfront!

Bij enkele boeken in de serie *Thuisfront* kunt u een gratis lesbrief downloaden van eenvoudigcommuniceren.nl.

In deze lesbrief staan vragen, tips en opdrachten om de boeken in de klas te behandelen.

1	Interview met Terry Akins	blz 3
	Terry moest van zijn tiende tot zijn achttiende zijn vader missen omdat die in de gevangenis zat. Terry is jongerenambassadeur van hulporganisatie Exodus (zie blz 18) en maakt zich sterk voor goede begeleiding van kinderen met een ouder in de gevangenis.	
2	Vragen over het interview met Terry Akins	blz 5
3	Wensenlijst van kinderen met een gedetineerde ouder	blz 6
4	Wist je dat?	blz 7
	Feiten over gevangenissen en straffen.	
5	Het Gevangenis­museum in Veenhuizen	blz 9
6	Over het boek	blz 10
7	Leesvragen	blz 10
8	Om te doen	blz 13
9	Om over te praten met de klas	blz 15
10	Zeg het met beelden!	blz 16
11	Wat vind jij?	blz 17
12	Meer informatie en hulp	blz 18

‘Die acht jaar zijn nooit meer in te halen’

Tien jaar oud was Terry Akins (1993) toen zijn vader de gevangenis in ging. Toen zijn vader zijn straf had uitgezeten, was Terry achttien. Acht jaar van zijn leven had hij zijn vader niet buiten de muren van de gevangenis gezien.

Terry's vader was er niet op belangrijke dagen. Zoals de verjaardagen van Terry, bij ouderavonden op school, bij zijn sportwedstrijden. Het knutselwerkje voor Vaderdag mocht hij niet aan zijn vader geven. Maar zijn vader was er al die jaren ook niet op gewone dagen. Als Terry thuiskwam van school of sporten. Als hij het moeilijk had. ‘Die acht jaar zijn nooit meer in te halen’, zegt Terry.

Geheim

Terry vertelde aan niemand dat zijn vader in de gevangenis zat. ‘Mijn ouders zijn gescheiden en mijn vader woont in Sittard’, zei hij altijd als iemand naar zijn vader vroeg. Sittard was niet gelogen, want daar zat zijn vader in de gevangenis. ‘Als ik zou zeggen dat mijn vader in de gevangenis zat, wilden ze vast niets meer van mij weten.’ Terry was daar zo bang voor dat hij zweeg over zijn grote geheim.

Verdrietig

Terry: ‘Ik dacht dat mijn vader in een betonnen hok op de grond sliep. Ik had geen idee hoe een cel eruitzag.’ Terry ging wel bij zijn vader op bezoek, maar hij kwam dan alleen in de bezoekszaal. ‘We praatten over koetjes en kalfjes. Nooit zei ik dat ik hem miste. Ik was bang om hem en mezelf verdrietig te maken.’

Hulp

Na vele jaren zwijgen hield Terry het niet meer vol. Het was te zwaar en hij zocht hulp. ‘Als kind kun je er helemaal niets aan doen dat je ouder iets verkeerd heeft gedaan. Maar jij wordt ook gestraft. Het is heel belangrijk dat kinderen van gedetineerden goed worden opgevangen.’

Het interview gaat verder op blz 4.

TIP

In 2012 was de serie *Je ouders in de lik* op tv. Je kunt de afleveringen bekijken via npn.nl/je-ouders-in-de-lik/POMS_S_TROS_123404. De uitzending van 25-6-2012 gaat over Terry Akins.

Vervolg van blz 3.

Muziek

Terry vond veel afleiding in muziek maken. Als hij piano speelde, vergat hij alles even. Hij is zo goed in muziek dat hij nu aan het conservatorium van Enschede popmuziek studeert. Daarnaast is Terry jongerenambassadeur voor Exodus. Dat is een organisatie die gevangenen en hun familie helpt. Vrijwilligers gaan bijvoorbeeld met de kinderen mee naar de gevangenis om hun vader of moeder te bezoeken.

Wensenlijst

Terry wil ervoor zorgen dat kinderen goede hulp krijgen. Samen met andere kinderen van gedetineerde ouders heeft hij een wensenlijst gemaakt. Hoe kunnen leraren, politieagenten en anderen deze kinderen helpen? De wensenlijst van de kinderen vind je op blz 5.

Vrienden

Terry's advies aan kinderen met een vader of moeder in de gevangenis: 'Praat erover, ook op school, met leraren. Voor kinderen van gedetineerden zijn goede vrienden extra belangrijk. Bij hen kunnen ze hun hart luchten als ze het moeilijk hebben.'

Wil je verder praten met Terry? Neem dan contact met hem op via Facebook: facebook.com/terry.akins.9
Ben je op zoek naar hulp? Kijk dan achterin het boek *Vast* voor een lijst met organisaties. Deze lijst staat ook op blz 18 van deze lesbrieven.

2 Vragen over het interview met Terry Akins

- 1** Waarom kon Terry zijn knutselwerkje voor Vaderdag niet aan zijn vader geven?
- A Omdat je niet zomaar alles mag meenemen naar de gevangenis. Er kunnen verboden spullen tussen zitten.
 - B Omdat het niet in zijn rugtas paste.
- 2** Terry praatte met zijn vader alleen 'over koetjes en kalfjes'. Wat betekent dat?
- A Ze praatten alleen over de natuur.
 - B Ze praatten alleen over onbelangrijke dingen en niet over hun gevoelens. Ze waren bang dat het te moeilijk zou zijn.
- 3** Waarom zei Terry tegen niemand dat zijn vader in de gevangenis zat?
- A Hij was bang dat niemand meer met hem wilde omgaan.
 - B Dat vond zijn vader niet goed.

3 Wensenlijst van kinderen met een gedetineerde ouder

Kinderen van gevangenen presenteerden deze wensenlijst op de actiedag 'Ook ik word gestraft!' (12 juni 2015)

VERLANGLIJST VAN KINDEREN MET EEN VADER OF MOEDER IN DE GEVANGENIS

WIJ WILLEN GRAAG DAT...

- 1 we ons veilig voelen in huis tijdens de arrestatie van onze ouders.
- 2 heel snel duidelijk is voor ons bij wie we voor informatie terechtkunnen.
- 3 wij makkelijker op bezoek kunnen gaan bij onze ouders.
- 4 het personeel van gevangenissen vriendelijk en begripvol met ons omgaat.
- 5 we contact kunnen krijgen met onze ouders als we ze nodig hebben.
- 6 we altijd bij iemand terechtkunnen om ons verhaal te doen.
- 7 leraren op school weten wat het betekent als je vader of moeder in de gevangenis zit.
- 8 hulpverleners niet alleen óver ons praten, maar ook mét ons.
- 9 we niet nagewezen en uitgesloten worden omdat onze ouders gevangenzitten.
- 10 dat gemeenten zorg hebben voor ons welzijn, ook als we niet bekend zijn bij instanties.

FEITEN OVER GEVANGENISSEN EN STRAFFEN

AANTAL OUDERS IN DE GEVANGENIS

- Elk jaar krijgen zo'n 4000 kinderen te horen dat hun vader of moeder de cel in moet. Op het moment dat je dit leest, zit van ongeveer 25.000 kinderen de vader of moeder in de gevangenis.
- Het is belangrijk dat kinderen contact houden met hun gedetineerde ouder. Bezoek duurt een uur. Kinderen ontmoeten hun vader of moeder soms in speciale familiekamers. Ook kunnen ze skypen.
- Regelmatig zijn er ouder-kinddagen. Dan komen de kinderen naar hun vader of moeder. Niet in de bezoekszaal, maar in een minder strenge ruimte. Bewakers dragen geen uniform maar gewone kleren. Er is speelgoed en er is lekkers, zoals ijs of frites. Zo'n bezoek duurt twee uur.
- In vrouwengevangenis wonen kinderen tot 4 jaar soms bij hun moeder. Maar dat mag alleen als anders niemand voor het kindje kan zorgen.

SOORTEN GEVANGENIS

- In heel Nederland staan gevangenis. PI's heten die: Penitentiaire Inrichtingen.
- Ook zijn er Huizen van Bewaring. Daar zitten mensen vast tot ze voor de rechter komen. Daarna gaan ze naar een gevangenis.
- Er zijn ook EBI's, extra beveiligde inrichtingen. Daar zitten terroristen en vluchtgevaarlijke mensen.
- In Nederland zijn ook jeugdgevangenis en gevangenis speciaal voor vrouwen.
- In totaal zaten in 2015 bijna 40.000 mensen in de gevangenis. De meeste gedetineerden zijn mannen.

TIP

Soms houden gevangenis open dagen. Als je ouder bent dan 12 jaar mag je daar heen.

WANNEER KOMT IEMAND IN DE GEVANGENIS?

- Alleen voor ernstige misdaden komt iemand in de gevangenis. Of als iemand steeds maar weer kleinere misdaden pleegt. Verslaafden plegen bijvoorbeeld vaak diefstallen om aan drugs te komen. Zij belanden telkens opnieuw in de gevangenis. Ze heten ook wel 'draaideurcriminelen'.
- Sommige mensen plegen een misdrijf doordat ze een psychische stoornis hebben. De rechter kan dan TBS opleggen. Dat betekent 'terbeschikkingstelling'. De psychisch gestoorde veroordeelde gaat dan niet naar de gevangenis, maar naar een inrichting, om daar een behandeling te krijgen.
- Voor minder ernstige misdrijven kan de rechtbank een boete opleggen, of een taakstraf. Dan moet de veroordeelde werk voor de maatschappij doen, bijvoorbeeld in een plantsoen.

TIP

Rechtszaken zijn meestal openbaar. Je kunt er heen met de klas.

DE REGELS IN EEN GEVANGENIS

- Als iemand in de gevangenis komt, stopt zijn inkomen. Een gedetineerde raakt zijn baan vaak kwijt. Een uitkering wordt stopgezet. Dat betekent dat het gezin soms geldproblemen krijgt.
- Gedetineerden mogen geen mobiel hebben.
- Bezoekers mogen ook geen mobiel mee naar binnen nemen.
- Gedetineerden mogen geen computer in hun cel hebben. Op sommige plekken staan computers. Maar de gevangenen kunnen niet zomaar op alle websites komen. Wel kunnen ze bijvoorbeeld zaken regelen met de gemeente of werk zoeken.
- Gevangenen kunnen werken in de gevangenis. Daarmee verdienen ze een heel klein beetje geld, ongeveer een euro per uur.
- In de cellen is niet standaard een tv. Wel kan de gevangene een tv huren. Dat kost ongeveer drie euro per week.
- De gevangene moet van tevoren toestemming vragen om bezoek te krijgen.
- Het bezoek wordt bij de ingang gecontroleerd op verboden spullen: mobieltjes, drugs, geld en wapens.
- 's Avonds en 's nachts wordt de gevangene opgesloten in zijn cel.

5 Het Gevangenis­museum in Veenhuizen

VEENHUIZEN: EEN BIJZONDER DORP

Het Gevangenis­museum.

Ben je ooit in Veenhuizen geweest? Veenhuizen is een bijzonder dorp in Drenthe. Al heel lang staan er gevangenis­sen. Tot 1984 woonden er alleen maar mensen die in de gevangenis werkten. Hun kinderen gingen met 'de boevenbus' naar school. Op de huizen staan opschriften, zoals 'Opvoeding', 'Controle', 'Leering door voorbeeld'. Die woorden spoorden mensen aan om op het rechte pad te blijven.

Vroeger en nu

Ook nu nog zitten er gevangenen in Veenhuizen, in de gebouwen Norgerhaven en Esserheem. In een oude gevangenis (het Tweede Gesticht) zit nu Het Gevangenis­museum. Je leert er over gevangenis­sen van vroeger en nu. Je ziet hoe een rechtszaak gaat, welk werk gedetineerden doen, hoe ze ontsnapten.

Rode Pannen

Soms kun je ook de Rode Pannen bezoeken. Die gevangenis is niet meer in gebruik, maar hij ziet er nog precies hetzelfde uit. Je kunt de cellen in. En met een oude boevenbus kun je een rondrit maken door het dorp Veenhuizen.

TIP

Op gevangenis­museum.nl lees je veel over gevangenis­straf en Veenhuizen. Ook handig voor spreekbeurten!

Gevangenis Esserheem in Veenhuizen.

6 Over het boek

Bekijk en lees de voorkant en de achterkant van het boek.

1

Wie is de schrijver van het boek?

2

Hoe heet het boek?

3

Waar denk je dat het boek over gaat?

7 Leesvragen

Wat is goed? Kies A of B.

1 Lees bladzijde 5.

Waarom trapt Jim zo hard tegen de bal?

- A Hij houdt van hard voetballen.
- B Jim is boos en verdrietig.

2 Lees bladzijde 8.

Waar ging de moeder van Jim haar vader en broers opzoeken?

- A Bij de voetbalwedstrijd.
- B In de gevangenis.

3 Lees bladzijde 11.

De vader van Jim zit in de gevangenis. Heeft hij voor het eerst iets verkeerd gedaan?

- A Ja.
- B Nee, eerder ook al. Toen heeft hij een taakstraf gekregen.

4 Lees bladzijde 12.

Wat is het beroep van de vader van Jim?

- A Hij is plantsoenwerker.
- B Hij is lasser.

5 Lees bladzijde 19.

Er staat: Syl zit als verlamd op de bank. Wat betekent dat?

- A Syl kan niet meer bewegen doordat ze zo geschrokken is.
- B Syl is ziek.

6 Lees bladzijde 21.

Wat zijn de drie W's?

- A Werk, Woning, Wijf – belangrijke dingen waardoor mannen niet zo gauw de fout in gaan.
- B Welkom, Werk, Woonplaats.

7 Lees bladzijde 23.

Waarom mag Jim geen kassawerk doen van zijn moeder?

- A Hij is niet goed in rekenen.
- B Ze is bang dat Jim steelt, net zoals zijn vader.

8 Lees bladzijde 25.

De moeder van Jim heeft van de gevangenis een ontzegging gekregen: ze mag drie maanden niet op bezoek gaan bij Jims vader. Waarom?

- A De vader van Jim is verslaafd aan drugs.
- B Haar broer heeft stiekem drugs aan haar meegegeven toen ze op bezoek ging.

9 Lees bladzijde 28.

Wat is een escape room?

- A Cel in de gevangenis waar je zeker niet uit kunt ontsnappen.
- B Spel waarbij je uit een ruimte probeert te ontsnappen door puzzels en raadsels op te lossen.

10 Lees bladzijde 31.

Wat is een draaideurcrimineel?

- A Iemand die telkens weer in de gevangenis terecht komt. Erin en eruit, erin en eruit.
- B Iemand die inbreekt door draaideuren.

11 Lees bladzijde 41.

Waarom heeft Buddy nergens last van?

- A Hij is nog te klein om te begrijpen dat hun vader in de gevangenis zit.
- B Hij heeft zijn vader nooit gekend.

12 Lees bladzijde 44.

Wat is contrabande?

- A Smokkelwaar: spullen die niet de gevangenis in mogen (zoals mobieltjes, drugs en geld).
- B Een muziekinstrument.

13 Lees bladzijde 51.

Wie bedoelt papa met 'dondersteen'?

- A Jim.
- B Buddy.

14 Lees bladzijde 54.

Na vijf uur zit papa achter de deur. Wat betekent dat?

- A Dan verstopt hij zich.
- B Dan wordt hij voor de avond en nacht opgesloten in zijn cel.

15 Lees bladzijde 58.

Waarom zegt Jim dat hij bij zijn oom op bezoek was in de gevangenis?

- A Hij wil niet liegen tegen Leila.
- B Hij schaamt zich dat zijn vader in de gevangenis zit.

16 Lees bladzijde 65.

Hoe oud moet je zijn om alleen in de gevangenis op bezoek te gaan?

- A 14 jaar.
- B 16 jaar.

17 Lees bladzijde 72.

Waarom steekt de bewaker zijn hand uit?

- A Jim moet de foto aan hem geven voor controle.
- B Jim mag de foto helemaal niet aan zijn vader geven.

18 Lees bladzijde 78.

Waarom vraagt zijn vader of Jim gepest wordt?

- A Omdat Jim huilt.
- B Omdat zijn vader vroeger zelf gepest is. Hij wil niet dat Jim ook wordt gepest.

19 Lees bladzijde 81.

Jims vader krijgt weekendverlof. Wat is dat?

- A In het weekend mag hij naar huis.
- B Hij hoeft alleen in het weekend naar de gevangenis.

20 Lees bladzijde 85.

Wat betekent bajes?

- A Boeven.
- B Gevangenis.

21 Lees bladzijde 88.

Waarom aarzelt Buddy?

- A Hij zoekt zijn voetbal.
- B Hij weet nog niet of hij ook achter zijn moeder en zusje aan naar de keuken gaat.

22 Lees bladzijde 96.

Wat vindt papa het mooiste verjaardagscadeau?

- A Dat ze allemaal op bezoek zijn gekomen.
- B Dat ze een cadeautje hebben meegebracht.

23 Lees bladzijde 97.

Waarom komt de grote hond binnen?

- A Om met de kinderen te spelen.
- B Om te controleren of bezoekers drugs hebben meegebracht.

24 Lees bladzijde 101.

Waarom vindt Jim het de mooiste kaart die hij ooit heeft gezien?

- A Omdat er geen saaie bloemen op staan.
- B Omdat zijn vader schreef: mijn lieve schatten.

8 Om te doen

1 Waar ligt dat?

- > Zoek op de kaart of google maps:
 - Almere (blz 7)
 - Veenhuizen (blz 24)
 - Assen (blz 67)

- > Jim woont in de buurt van Assen. Waar woon jij? Wijs het aan op de kaart.

2 De vader van Jim

- > Wat vind jij van de vader van Jim?

- > Schrijf een brief aan de vader van Jim. Minstens 4 zinnen.

3 Contact

- > Als jij Jim was, hoe zou je dan contact met je vader willen hebben?
Schrijf 3 zinnen.

- > Als jij Jim was, wat zou je dan allemaal tegen je vader zeggen?
Schrijf 3 zinnen.

4 Film

- > Kies met een groepje een stuk uit het boek dat je aanspreekt. Verdeel de rollen en speel het na. Je hoeft niet precies de woorden uit het boek te gebruiken. Oefen het een paar keer.
- > Maak dan met je mobiel een filmpje en laat dat aan de klas zien.

5 Klasgenoot of vriend

- > Stel: je kent iemand met een gedetineerde ouder. Hoe zou je dan met die jongen of dat meisje omgaan? Wat zou je tegen hem of haar zeggen?
Schrijf 4 zinnen.

- > Stel: je vriend of vriendin komt in de gevangenis terecht. Wat zou er veranderen in jullie vriendschap? Schrijf 6 zinnen.

9 Om om over te praten met de klas

1 Bladzijde 55

De vader heeft bijna 2 jaar gemist van Jim, Syl en Buddy. Hoezo?

2 Blz. 61

Waarom heeft de vader niet aan hen gedacht?

3 Blz. 70

Werken aan contact. Wat betekent dat?

4 Blz. 74

En Leila zit veel te dicht bij hem. Waarom vindt Jim dat moeilijk?

5 Blz. 76

Wat is de waarom-vraag?

6 Blz. 81

Donkere schaduw. Waarom, denk je?

7 Blz. 83

Begrijp je de angst van zijn moeder dat Jim ook op het verkeerde pad raakt?

8 Blz. 88

Waarom is stilte erger dan de lelijkste woorden? Heb je dat zelf ook wel eens meegemaakt? Wanneer?

9 Blz. 91

Begrijp je dat Jim denkt: als het zo moet, is het misschien beter dat mijn vader nooit meer thuiskomt?

10 Blz. 102

Jim zegt dat bijna alles goed is. Wat bedoelt hij daarmee?

10 Zeg het met beelden!

Maak een foto of tekening

- > Wat betekent 'vast' voor jou? Wat betekent 'vrijheid' voor jou? Laat dat zien op een foto of op een tekening (je mag kiezen tussen 'vast' en 'vrijheid').

- > Maak een tekening van iemand die in de gevangenis zit.

11 Wat vind jij?

Beantwoord de vragen hardop of schrijf korte antwoorden op.

1 Straffen

> Stel je voor: jij bent rechter. Wat vind jij een goede straf voor:

iemand die gestolen heeft?

iemand die een ander zwaar heeft mishandeld?

iemand die een ander heeft doodgemaakt?

> Wat vind jij geen goede straf? Waarom?

2 Wat als?

> Wat zou je tegen de zoon of dochter van een gedetineerde willen zeggen?

> Ben je wel eens in een gevangenis geweest? Wat wil je daarover vertellen?

> EXODUS

Wil je graag contact met andere jongeren met een gedetineerde ouder?

Of zoek je iemand die met je meegaat om je ouder in de gevangenis te

bezoeken? ***Op exodus.nl lees je alles over de hulp die je kunt krijgen.***

Je kunt ook bellen: (071) 516 19 50.

Exodus heeft ook een forum. Daar kunnen kinderen van gedetineerden contact met elkaar hebben.

> HUMANITAS

Zit een van je ouders in detentie en zoek je hulp bij contact met hen?

Heb je vragen/wensen over je thuissituatie of de toekomst? Bel met Humanitas.

Zij kunnen jou en je gezin ondersteunen en je vragen beantwoorden.

Kijk naar de mogelijkheden bij jou in de buurt op humanitas.nl.

Of bel (020) 523 11 00.

> GEVANGENENZORG NEDERLAND

Zit je in een jeugdgevangenis? Wil je eens praten met iemand van buiten?

Of met iemand corresponderen? Dat kan via Gevangenezorg Nederland.

Bel gratis (0800) 331 05 68 of kijk op gevangenezorg.nl.

Ouders of andere familieleden kunnen trouwens ook om bezoek of advies vragen.